

Europeiska rådet

Bryssel den 22 oktober 2021
(OR. en)

EUCO 17/21

CO EUR 15
CONCL 5

NOT

från: Rådets generalsekretariat

till: Delegationerna

Ärende: Europeiska rådets möte (21 och 22 oktober 2021)
– Slutsatser

För delegationerna bifogas de slutsatser som Europeiska rådet antog vid mötet.

I. COVID-19

1. Vaccinationskampanjerna runt om i Europa har lett till betydande framsteg i kampen mot covid-19. Situationen i vissa medlemsstater är dock fortfarande mycket allvarlig. För att ytterligare öka vaccinationstäckningen i hela unionen bör insatserna för att övervinna vaccinationstveksamhet intensifieras, bland annat genom att man bemöter desinformation, framför allt på sociala medieplattformar. Det krävs fortsatt vaksamhet när det gäller uppkomsten och spridningen av eventuella nya varianter.
2. Mot bakgrund av den epidemiologiska situationens utveckling efterlyser Europeiska rådet fortsatt samordning för att underlätta den fria rörligheten inom – och resor till – EU liksom en översyn av rådets två rekommendationer. Det uppmanar kommissionen att påskynda arbetet med tredjeländer om ömsesidigt erkännande av intyg.
3. EU:s motståndskraft mot och övergripande beredskap för kriser måste stärkas mot bakgrund av erfarenheterna från covid-19-krisen. För att säkerställa ett bättre förebyggande arbete, bättre beredskap och bättre handlingsförmåga inför framtida hälsokriser i EU efterlyser Europeiska rådet att förhandlingarna om lagstiftningspaketet om hälsunionen slutförs och att det säkerställs att medlemsstaterna på lämpligt sätt involveras i styrningen av Myndigheten för beredskap och insatser vid hälsokriser (Hera). Det erinrar om att man snabbt behöver främja tillgången till läkemedel i alla medlemsstaterna.
4. Europeiska rådet bekräftar EU:s fortsatta åtagande att bidra till de internationella insatserna mot pandemin och att säkerställa tillgången till vaccin för alla. Det efterlyser ett snabbt undanröjande av hindren för den globala distributionen av vacciner och uppmanar kommissionen att ha fortsatta direktkontakter med tillverkarna i detta hänseende. Detta kommer att göra det möjligt för medlemsstaterna att påskynda leveranserna av vaccin till de länder där behoven är störst. EU kommer att fortsätta att stödja vaccinproduktionen och vaccinationerna i partnerländerna.

5. I samband med det kommande G20-mötet och inför Världshälsoförsamlingens särskilda möte i november framhåller Europeiska rådet sitt stöd för en stark och central roll för Världshälsoorganisationen i den framtida globala styrningen på hälsoområdet och för målet att enas om ett internationellt fördrag om pandemier.

II. DIGITALA FRÅGOR

6. Europeiska rådet erinrar om EU:s mål att säkerställa Europas digitala omvandling som kommer att stimulera den ekonomiska tillväxten, jobbskapandet och konkurrenskraften samt stärka vår digitala suveränitet på ett autonomt och öppet sätt. Detta kommer att stärka vår motståndskraft och underlätta den gröna omställningen. I detta syfte framhåller Europeiska rådet behovet av en inkluderande och hållbar digital politik, med särskilt fokus på digitala färdigheter och digital utbildning.
7. Europeiska rådet efterlyser en skyndsam behandling av kommissionens förslag till beslut om inrättande av 2030-policyprogrammet ”En färdväg för det digitala decenniet”, genom vilket den digitala kompassen ska genomföras.
8. Europeiska rådet såg över framstegen med den digitala agendan och centrala lagstiftningsärenden. Det uppmanar medlagstiftarna att före årets slut nå en överenskommelse om roamingförordningen och uppmanar dem att fortsätta arbetet med förslagen till rättsakt om digitala tjänster och rättsakt om digitala marknader i syfte att snarast möjligt nå en ambitiös överenskommelse. Vidare framhåller Europeiska rådet vikten av att man gör snabba framsteg med andra befintliga och framtida initiativ, särskilt att man
 - frigör värdet i användningen av data i Europa, framför allt genom ett övergripande regelverk som befrämjar innovation och möjliggör bättre dataportabilitet och rättvis åtkomst till data samt säkerställer interoperabilitet,
 - genomför de återstående åtgärder som krävs för inrättandet av särskilda sektorsspecifika dataområden i enlighet med EU-strategin för data från februari 2020 och fastställer en färdplan för denna process,

- inrättar ett innovationsvänligt regelverk för artificiell intelligens i syfte att påskynda införandet av denna teknik inom både den privata och den offentliga sektorn, samtidigt som man säkerställer säkerhet och full respekt för de grundläggande rättigheterna,
 - fastställer gemensamma standarder för och når enighet om en samordnad strategi för en europeisk ram för digital identitet samt
 - främjar skapandet av ett avancerat europeiskt ekosystem för halvledarchipp genom hela värdekedjan och bygger upp ytterligare resiliens, även när det gäller råvaror, eftersom detta är avgörande för att man ska kunna undvika brister som hämmar vår digitala omställning. Europeiska rådet ser i detta sammanhang fram emot det kommande förslaget om en europeisk rättsakt om halvledarchipp.
9. Europeiska rådet tog upp den påtagliga ökningen av fientlig cyberverksamhet, som syftar till att undergräva våra demokratiska värden och säkerheten i de centrala funktionerna i våra samhällen. Det bekräftar sitt aldrig sviktande engagemang för eftersträvandet av demokratiska värden, både online och offline. Europeiska rådet bekräftar i detta sammanhang EU:s engagemang för en öppen, fri, stabil och säker cyberrymd och uppmanar världens länder att ansluta sig till och tillämpa dessa normer. Det uppmanar till fortsatt arbete med förslaget till reviderat direktiv om säkerhet i nätverks- och informationssystem, förslaget till direktiv om kritiska enheters resiliens samt verktyglådan för cyberdiplomati. Det betonar behovet av effektiv samordning och beredskap inför cybersäkerhetshot. Det understryker i detta sammanhang vikten av att man vidareutvecklar EU:s ram för hantering av cyberkriser och effektiva insatser på EU-nivå vid storskaliga cyberincidenter och cyberkriser, inbegripet genom övningar och genom undersökande av möjligheterna med ett initiativ till en gemensam cyberenhet. Det framhåller att man måste stärka åtgärderna inom kampen mot it-brottslighet, särskilt s.k. gisslanattacker, samt intensifiera samarbetet med partnerländerna, även i internationella forum. Europeiska rådet ser fram emot resultatet av den pågående översynen av ramen för EU:s politik för it-försvar.

10. Europeiska rådet betonar vikten av digital konnektivitet, bland annat genom att man bedömer genomförbarheten av en vidareutveckling av säkrad ryddbaserad konnektivitet. En modell för ”europeisk tillförlitlig konnektivitet” som bygger på EU:s värden, förtroende, transparens och ansvarsskyldighet bör utarbetas och främjas. Partnerskap med likasinnade länder spelar en central roll när det gäller att främja våra intressen och värden på den globala arenan. Handels- och teknikrådet utgör ett viktigt led i arbetet med att stärka det transatlantiska samarbetet på det digitala området.

III. ENERGIPRISER

11. Europeiska rådet tog upp frågan om den senaste tidens hastigt stigande energipriser och diskuterade effekterna av prisökningarna på medborgare och företag, särskilt våra utsatta medborgare samt små och medelstora företag, som kämpar med återhämtningen efter covid-19-pandemin.
12. Den verktygslåda som presenteras i kommissionens meddelande om att ta itu med stigande energipriser innehåller användbara åtgärder på både kort och längre sikt.
13. Europeiska rådet uppmanar
 - kommissionen att med hjälp av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) granska hur såväl gas- och elmarknaderna som marknaden för EU:s utsläppshandelssystem fungerar; därefter kommer kommissionen att bedöma huruvida vissa handelsbeteenden kräver ytterligare lagstiftningsåtgärder,
 - medlemsstaterna och kommissionen att snarast och på bästa sätt utnyttja verktygslådan för att på kort sikt hjälpa de mest utsatta konsumenterna och stödja de europeiska företagen, med beaktande av skillnaderna mellan medlemsstaterna och deras specifika situationer,

- kommissionen och rådet att skyndsamt överväga åtgärder på medellång och lång sikt som skulle bidra till energi till ett överkomligt pris för hushåll och företag, ökar resiliensen hos EU:s energisystem och den inre marknaden för energi, skapar försörjningstrygghet samt stöder omställningen till klimatneutralitet, med beaktande av skillnaderna mellan medlemsstaterna och deras specifika situationer samt
 - Europeiska investeringsbanken att undersöka hur den inom sitt nuvarande kapitalutrymme kan påskynda investeringarna i energiomställningen i syfte att minska framtida störningsrisker och förverkliga Europas ambitioner om global konnektivitet.
14. Vid det extra mötet i energirådet (transport, telekommunikation och energi) den 26 oktober 2021 kommer man omedelbart att gå vidare med detta arbete. Europeiska rådet kommer att följa utvecklingen och återkomma till frågan i december.

IV. MIGRATION

15. Som uppföljning av Europeiska rådets slutsatser av den 24–25 juni 2021, och för att förhindra förluster av människoliv och minska trycket på de europeiska gränserna i enlighet med EU-rätten och internationell rätt, har åtta handlingsplaner för ursprungs- och transitländer lagts fram. Kommissionen och den höga representanten bör nu, i förekommande fall tillsammans med medlemsstaterna, göra dessa planer operativa och genomföra dem utan dröjsmål, i samarbete med partnerländerna. Europeiska rådet förväntar sig konkreta tidsramar och tillräckligt ekonomiskt stöd för genomförandet av handlingsplanerna; det upprepar sin begäran till kommissionen att den ska meddela rådet vad den har för avsikter i detta hänseende.

16. Europeiska rådet uppmanar kommissionen att snarast lägga fram förslag och mobilisera finansiering för åtgärder på samtliga migrationsrutter i linje med EU:s höjda ambitionsnivå och att regelbundet rapportera till rådet i detta avseende. Man bör på bästa möjliga sätt utnyttja minst 10 % av finansieringsramen för NDICI samt finansieringen inom ramen för andra relevanta instrument för insatser med anknytning till migration.
17. I linje med sitt uttalande från mars 2021 och sina slutsatser från juni 2021 upprepar Europeiska rådet att det förväntar sig att finansieringen för syriska flyktingar och värdsamhällen i Turkiet, Jordanien, Libanon och andra delar av regionen, inbegripet Egypten, snabbt ska mobiliseras inom ramen för relevanta instrument.
18. Europeiska rådet uppmanar Turkiet att säkerställa ett fullständigt och icke-diskriminerande genomförande av 2016 års uttalande från EU och Turkiet, inbegripet gentemot Republiken Cypern.
19. Europeiska rådet kommer inte att acceptera några försök från tredjeländers sida att utnyttja migranter för politiska syften. Det fördömer alla hybridattacker vid EU:s gränser och kommer att agera i enlighet därmed.
20. Europeiska rådet uppmanar kommissionen att föreslå alla ändringar som krävs av EU:s rättsliga ramar samt konkreta åtgärder med tillräckligt ekonomiskt stöd för att säkerställa en omedelbar och adekvat reaktion i överensstämmelse med EU-rätten och internationella skyldigheter, inbegripet de grundläggande rättigheterna.
21. EU kommer även i fortsättningen att motarbeta de pågående hybridattackerna från den belarusiska regimen, inbegripet genom att snarast och i överensstämmelse med sin successiva strategi anta ytterligare restriktiva åtgärder mot personer och juridiska enheter.
22. Europeiska rådet erinrar om behovet av att säkerställa faktiska återvändanden och ett fullständigt genomförande av avtal och arrangemang om återtagande, med användning av nödvändiga påtryckningsmedel.

23. EU är alltjämt fast beslutet att säkerställa effektiv kontroll av sina yttre gränser.
24. Åtgärderna för att minska sekundära förflyttningar, och säkerställa en rättvis jämvikt mellan ansvar och solidaritet medlemsstaterna emellan, bör fortsätta.

V. HANDEL

25. Europeiska rådet höll en strategisk diskussion om EU:s handelspolitik.

VI. YTTRE FÖRBINDELSER

26. Europeiska rådet diskuterade förberedelserna inför det kommande Asem-toppmötet den 25–26 november 2021. Det stöder i detta sammanhang EU:s strategi för samarbete i regionen Indiska oceanen/Stilla havet och uppmanar rådet att säkerställa att den genomförs snabbt.
27. Europeiska rådet diskuterade också förberedelserna inför toppmötet inom det östliga partnerskapet, som kommer att äga rum den 15 december 2021. EU:s förbindelser med regionen är även i fortsättningen av central strategisk betydelse. Europeiska rådet upprepar sin uppmaning till de belarusiska myndigheterna att frige alla politiska fångar.
28. Inför COP26-mötet i Glasgow efterlyser Europeiska rådet ambitiösa globala insatser mot klimatförändringarna. Det är avgörande att gränsen för den globala uppvärmningen på 1,5 °C är inom räckhåll. Europeiska rådet uppmanar därför alla parter att lägga fram och genomföra ambitiösa nationella mål och strategier. Det uppmanar enträget i synnerhet de större ekonomier som ännu inte har gjort det att i god tid inför COP26-mötet meddela eller uppdatera förbättrade och ambitiösa nationellt fastställda bidrag, och att lägga fram långsiktiga strategier för att hur man ska nå nettonollutsläpp senast 2050. Europeiska rådet erinrar om EU:s och dess medlemsstaters åtagande att ytterligare trappa upp sin klimatfinansiering. Det uppmanar andra utvecklade länder att snarast öka sina bidrag till det kollektiva målet för klimatfinansiering på 100 miljarder US-dollar per år fram till och med 2025.

29. Europeiska rådet noterade också förberedelserna inför COP15-mötet om biologisk mångfald i Kunming. Det efterlyser en ambitiös global ram för biologisk mångfald efter 2020 i syfte att stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald.

*

* *

Som uppföljning av rådets förklaring av den 6 december 2018 om kampen mot antisemitism och om utarbetande av en gemensam säkerhetsstrategi för att bättre skydda judiska gemenskaper och institutioner i Europa och rådets förklaring av den 2 december 2020 om integrering av kampen mot antisemitism i alla politikområden välkomnar Europeiska rådet EU:s strategi för att bekämpa antisemitism och främja judiskt liv, som antogs av kommissionen den 5 oktober 2021. Malmö internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism den 13 oktober 2021 är en påminnelse om att vi måste göra allt vi kan för att bekämpa alla former av antisemitism, rasism och främlingsfientlighet.
